

3,5 YILLIK HUKUKSUZLUK

Giriş

Türkiye, hukuk başlığı altında değerlendirilemeyecek, adalet kavramının içine sığdırılmayacak çok sayıda davanın yaşandığı, olağanüstü bir süreçten geçiyor. Temel haklar ve adalet fikri yanında, evrensel hukuk normlarına, hatta yürürlükteki yasalara ve yerleşik yargı usullerine aykırı uygulamalar gündelik hale geldi.

Osman Kavala'nın tutukluluk hikâyesi, yakın dönemde yaşanan yargı karmaşasında ve fütursuz hak ihlallerinde çok özel bir yere sahip. Yargının siyasallaşmasının, bir intikam aygıtına dönüşmesinin somutlaştığı çok özel bir hadise. Hem niyeti hem hikâyesi hem de iddiaları açısından örnek bir vaka.

Cezalandırılmak istenene suç yaratılma çabasının ama bir türlü yapıştıramamasının örneği. Kanaatlerin, vehimlerin ve varsayımların suçlama için yeterli sayılmasının, aslında kanıt gösterme gereğinin bile duyulmamasının örneği. Bırakın hakların, hukuk normlarının, basit mantık kurallarının bile hiçe sayılmasının örneği.

Osman Kavala, aylarca neyle suçlandığını bilmeden tutuklu kaldı. Ardından hukuksal ibret vesikalarına dönüşen iddianamelerle, farklı davalar üretilerek kesintisiz hapiste tutulması sağlandı. Hiçbir somut delil ortaya konulmayan mesnetsiz suç isnatları birer birer çökerken ya yenileri üretildi ya da saçmalıkta ısrar sürdü.

Kavala, devletin resmî kayıtlarında "tek merkezden yönetilemeyeceği" belirtilen "Gezi Protestolarının" finansörü ve yöneticisi olarak TCK 312. madde ile suçlandı ve beraat etti. 309. maddeden açılan "darbe düzenleme" iddiası çöktü ve iki kez tahliye kararı verildi. Bunlar olmayınca 328. maddeden casuslukla suçlama denendi.

TCK'nın neredeyse bütün maddelerinden, hiçbiri için somut delil gösterilmeden süren yargılamaların değişmeyen sonucu, Kavala'nın yıllardır özgürlüğünden ve sevdiklerinden ayrı olması. Israrlı hukuksuzluk, bütün mantık dışı zorlamalar, yeniden açılan ve bir torba yargılamaya çevrilen Gezi Davası ile sürdürülmek isteniyor.

Soruşturma aşamasından başlayarak, başta hazırlayanlar, iddialar ve uygulamalar açısından şaibelerle dolu ve çarpıtılmış enformasyonlarla kirli bu hadise, şimdiden hem ulusal hem uluslararası alanda bir utanç vakası olarak yerini aldı. Uluslararası zeminde de Türkiye'nin sürekli sorgulanan öncelikli hukuki skandalına dönüştü.

Elinizde tuttuğunuz metin, Osman Kavala'nın nasıl mesnetsiz iddialarla, hukuk dışı, mantık dışı süreçlerle karşı karşıya bırakıldığının kısa bir özeti. Şaibeli soruşturma dokümanlarıyla, farklı TCK maddelerine dayandırılan suçlama çeşitliliği ve hukuki olarak çökmüş davaların tekrarındaki ısrar, asıl niyeti açıkça gösteriyor.

OSMAN KAVALA
SAVUNMA YAPIYOR

GEZİ DAVASI
23.06.2019

Murat Başol

Neler yaşandı?

10 Aralık 2019'da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Kavala'nın bireysel başvurusuyla ilgili ihlal kararını açıkladı. Kavala'nın makul şüphe bulunmadan siyasi gerekçelerle tutuklandığına hükmederek, tutukluluğun sona erdirilmesini istedi.

6 Şubat 2020 tarihinde mütalaasını veren savcılık, iddianamedeki suçlamaları tekrar ederek Osman Kavala, Mücella Yapıcı ve Yiğit Aksakoğlu için ağırlaştırılmış müebbet cezası talebinde ısrar etti.

Aynı gün Kavala, Silivri Cezaevi'nden çıkmadan tekrar gözaltına alındı. Cumhuriyet Başsavcılığı, daha önce re'sen tahliye kararı verilen bir soruşturma kapsamında gözaltına alındığını açıkladı. Cumhurbaşkanı, beraat kararı için "manevra" dedi.

Kavala ile ilgili tutukluluk kararına Nisan ve Mayıs aylarında itirazlar yapıldı. **7 Nisan ve 28 Mayıs** tarihlerinde, şablon gerekçeler gösterilerek tutukluluğun devamına karar verildi.

24 Aralık 2019 ve 28 Ocak 2020 tarihlerindeki duruşmalarda AİHM kararı, "kesinleşmedi" gerekçesiyle uygulanmadı. Şaibeli tanıkların savunmadan kaçırılarak gizli duruşmalarda dinlenmesi gibi örnekler barolarca protesto edildi.

18 Şubat 2020 tarihinde İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada, oybirliği ile Osman Kavala'nın ve bazı sanıkların ***beraatine***, yurtdışında olanların dosyasının ayrılmasına karar verildi.

19 Şubat 2020'de TCK'nın 309. maddesi uyarınca Kavala yeniden tutuklandı. Daha sonra TCK 328. maddeden bir başka tutuklama kararı alınarak, durum "sağlamlaştırıldı". İfadesi alınmayan Kavala, adliyeye dahi getirilmedi.

12 Mayıs 2020 tarihinde AİHM'in vermiş olduğu hak ihlaline karşı Türkiye'nin yaptığı itiraz reddedildi. Osman Kavala'nın tutuklanmasının hak ihlali olduğu ve siyasi amaçla gerçekleştirildiği kesinleşti.

25 Mayıs 2020 tarihinde Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'ne AİHM'in Osman Kavala hakkında vermiş olduğu derhal tahliye kararının uygulanmadığına ilişkin dilekçe sunuldu.

3 Eylül 2020 tarihinde Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, AİHM'in Kavala hakkında vermiş olduğu ihlal kararının uygulanmasını ve Kavala'nın derhal serbest bırakılmasını talep etti.

24 Eylül 2020 tarihinde Kavala'nın bireysel başvurusunu gündemine alan Anayasa Mahkemesi beş gün sonra, **29 Eylül 2020**'de Kavala hakkındaki karar toplantısının ertelendiğini açıkladı.

29 Eylül 2020'de İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Osman Kavala hakkında TCK'nın 309 ve 328. maddeleri uyarınca cezalandırılmasını talep eden bir iddianame düzenleyerek İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'ne sundu.

8 Ekim 2020'de İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi, yeni iddianameyi kabul etti. Osman Kavala'nın tutukluluk halinin devamına ve duruşmanın 18 Aralık 2020 tarihinde görülmesine karar verdi.

3 Aralık 2020'de Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Kavala'nın derhal serbest bırakılmasına ve Anayasa Mahkemesi'nin daha fazla ertelemeden AİHM kararına uygun düşecek şekilde dosyayı görüşmesine dair ara kararını açıkladı.

Kavala'nın bireysel başvurusunu görüşen Anayasa Mahkemesi, **29 Aralık 2020**'de Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edilmediğine karar verdi. Karar 7'ye karşı 8 oy çokluğuyla alındı.

28 Ocak 2021'de İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi, bozma kararı sonrası yeniden açılacak Gezi Davasının **21 Mayıs 2021** saat 10.00'da Çağlayan'da görülmesine karar verdi.

Yaşanan yargı süreciyle doğrudan ilgisi yokmuş gibi görünen bir gelişme **20 Mart 2021** tarihinde gündeme geldi. Taksim Gezi Parkı'nın mülkiyeti İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden alınarak bir vakfa devredildi.

Yine **28 Nisan 2021** tarihinde, Çarşı üyelerinin de aralarında bulunduğu 35 sanıklı başka bir davada verilen beraat kararı, Yargıtay tarafından bozuldu. Bozma kararında Gezi ana davasıyla birleştirme önerisi de gerekçeler arasında yer aldı.

22 Ocak 2021'de İstanbul Bölge Adliyesi Mahkemesi 3. Ceza Dairesi, İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2020'de Gezi Davası'nda verdiği beraat kararını bozdu. Davayı yeniden görülmesi için ilgili mahkemeye yolladı.

5 Şubat 2021 tarihinde 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmekte olan Kavala davası duruşmasında, tutukluluğun devamına ve dava dosyasının İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi'nin yürüttüğü Gezi Davası ile birleştirilmesine karar verildi.

28 Nisan 2021'de daha önceki davanın beraat kararı sırasında dosyaları ayrılan Can Dünder ve Memet Ali Alabora'nın da aralarında bulunduğu yurtdışındaki 7 sanıkla ilgili davanın, Gezi ana dava dosyasıyla birleştirilmesine karar verildi.

Birilerini suçlu ilan edebilmek için,
açıkça tanımlanmış bir suç tarifi istenir.
Kanunsuz suç olmaz.

BU DAVALARIN MEŞRU BİR ZEMİNİ YOK

Herhangi bir davanın veya suçlamanın mevcut yasalarla, hukukla bir bağının olması; mantığa, vicdana uygun dayanakları bulunması gerekir. Birilerini suçlu ilan edebilmek için, açıkça tanımlanmış bir suç tarifi istenir. Kanunsuz suç olmaz. Atılan suçların meşru ve güvenilir kanıtlarla ortaya konması, delillerin hukuki yöntemlerle elde edilmiş olması gerekir. Osman Kavala'nın yıllardır haksız biçimde hapiste tutulmasına yol açan soruşturma ve davalar serisinde bunların hiçbiri mevcut değil!

Osman Kavala'nın tutuklanmasında, en yetkili siyasi aktörlerin kamuya açık suçlamalar yapmalarına, yargıyı yönlendiren tutumlarına şahit olundu. Siyasiler ve yargı mensuplarınca yönlendirilen medya faaliyetleri ağır bilgi kirliliği üretti. Hukuk ve usul kuralları, mahkeme kararları bile uygulanmadı. Bu çerçeveden bakılınca, meşruiyeti ve dayanağı olmayan ama niyeti açık bir siyasi cezalandırma süreci yaşanıyor. Bu, artık bir iddia olmayıp mahkeme kararlarıyla kesinleşmiş bir gerçek.

AYM'nin oy çokluğu ile aldığı "ihlal yok" kararında karara katılmayan Mahkeme üyelerinin karşı oy gerekçelerinde de hukuki zeminin çürüklüğü açık biçimde ortaya konuluyor. Mesela, AYM Başkanı Zühtü Arslan, "suçunun varlığına dair kuvvetli belirti bir yana basit şüphenin

dahi ortaya konulamamış" olduğunu söylüyor. Üye Engin Yıldırım ise "aynı olguya dayalı suçlamalarla ve kuvvetli şüphe uyandıracak önemli yeni deliller ortaya konulmadan iki kez tahliye edilip üç kez tutuklanması da Kafkaesk bir hukuk sarmalına benzemektedir" diyor.

Gezi Davası 18 Temmuz 17
Osman Kavala

“KIYMETLENDİRME” NEDİR, NE İŞE YARAR?

Osman Kavala’yı hukuk ve akıl dışı bir süreçle hapiste tutan dava ve soruşturmanın meşru dayanaklardan yoksun olmasına neden olan en dramatik sakatlık, dayandırıldığı zemin. Bu konuda, başka kaynaklara başvurmaya gerek olmadan doğrudan Gezi Davası iddianamesinde açık bir itiraf vardı: “Bu soruşturmanın, FETÖ/PDY silahlı terör örgütü militanı oldukları tespit olunan şahıslar tarafından başlatıldığı ve yönlendirildiği”.

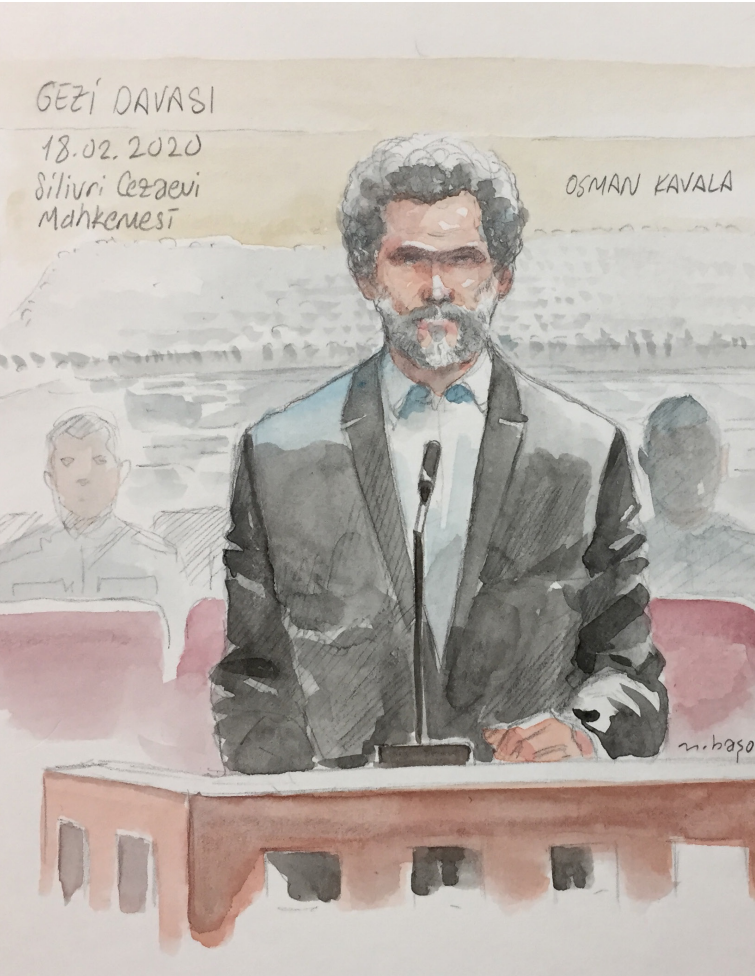
Kavala’ya yöneltilen suçlamaların dayandığı soruşturmayı başlatan Muammer Akkaş, aynı zamanda 17-25 Aralık soruşturmalarının da savcısı ve halen firari. Dinleme kararlarını veren, soruşturma izinlerini uzatan hakimler, “FETÖ” sanığı veya firarisi. Dinlemeleri ve teknik takipleri yapan emniyet mensuplarının büyük bir çoğunluğu aynı örgütün üyesi olmakla suçlanmış kişiler. Daha da çarpıcı olan, bu isimler, doğrudan doğruya bunları yaptıkları için yargılanıyorlar.

YAPIŞTIRILAMAYAN SUÇ, UYDURULAMAYAN DELİL

Kavala'nın tutuklu kalmasına gerekçe yapılan iddialara kanıt diye ileri sürülenler açık mantıksızlık hatta saçmalıklarla dolu. Mesela, Henri Barkey ile görüştüğü öne sürülen Kavala'nın, değil görüşme, iddia edilen zaman aralıklarında aynı şehirde olmadığı defalarca gösterildi. Milyonlarca insanın paylaştığı aynı baz istasyonu çevresinde olmanın delil sayılması beklendi. Sayfalarca dinleme tapesinden herhangi bir suç isnadını destekleyecek tek cümle çıkartılmadı.

Kavala'nın ülkenin gizli belge ve bilgilerini servis ettiği iddiasına dayanak diye, taşınabilir bellekte bulunan belgeler kanıt olarak sunuldu. İddiaya konu edilen bu belgesellerin, bazıları hiç çekilmemiş, çekilmiş olanlar ise Antalya Film Festivali dahil çeşitli etkinliklerde gösterilmiş yapımlar. Ayrıca hiçbirinde hakkında sürmekte olan herhangi bir soruşturma bulunmuyor. İddianame, Kavala'nın yayınlanmış belgeselleri seyretmek için edinmesini suç saymak gibi bir saçmalaktan kaçınmıyor.

Gezi Davası'nda en ağır cezaların istendiği suçların nasıl işlendiği, sanıkların birbirleriyle ve iddialarla bağlantıları bütün zorlamalara rağmen kurulamadı. Açılan çeşitli Gezi davaları beraatle sonuçlanırken, farklı mahkeme heyetleri hep aynı şeyi söylediler: Suçu oluşturacak yeterli delil yok. Şimdi üst üste verilen bozma kararlarında, açıkça bu delil yetersizliği ve kurulamayan ilişkilere karşılık, "daha fazla kanıt arayın" deniyor. "Yoksa yaratın, bulamazsanız tekrar tekrar arayın".

İddianame, Kavala'nın yayınlanmış belgeselleri seyretmek için edinmesini suç saymak gibi bir saçmalaktan kaçınmıyor.

HUKUK, YASA VE USUL GEÇERSİZ

Boş iddialar, dayanaksız ithamlarla hukuki, vicdani ve mantki bir sonuç yaratması imkânsız olan bu süreç, kaçınılmaz olarak her aşamasında yasa ve usul kurallarına aykırı biçimde sürdürüldü. Adalet Bakanlığı'ndan gelen bir yazıda yer almamasına rağmen, tutanağına "AİHM kararı kesinleşmemiştir" yazdırılmasına; tanık gösterilen kişilerin isimlerinin bile sahte çıkmasına; sanıklardan ve avukatlarından kaçırılan duruşmalara ve kes yapıştır hatalarını bile gizleyemeyen şablon kararlara tanık olundu.

18 Şubat 2020 tarihinde beraatle sonuçlanan duruşmanın ardından yaşananlar, birçok hukuk skandalı içeriyor olması yanı sıra, bu davanın açık siyasi talimatlarla yürütüldüğünü kanıtladı. İktidarın en tepesinden kararın beğenilmediği açıklandı. Karar, "manevra" hatta "darbe" olarak nitelendirildi. Mahkeme heyeti hakkında HSK'nın soruşturma başlatacağı açıklandı. Kavala tahliye edilirken sevk aracının içinde, daha önce tahliye kararı verilmiş başka bir soruşturmaya dayanarak yeniden tutuklandı.

SINIR TANIMAYAN HUKUK SKANDALI

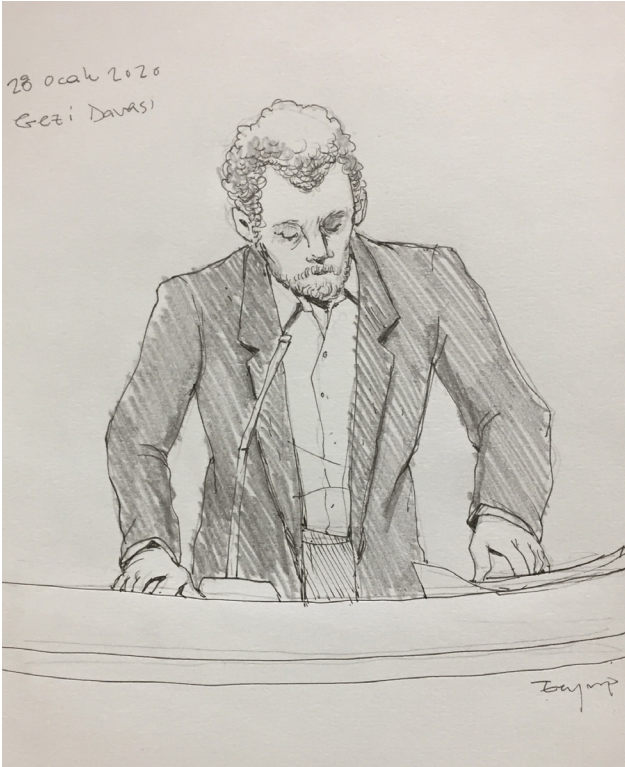
Osman Kavala'nın suç yapıştırmadan, uydurulmuş suçlamalara tek bir kanıt bulunamadan hapse tutulması, Türkiye'nin sınırlarını aşan bir hukuk skandalı haline geldi. AİHM, Türkiye'nin bütün yolları deneyerek uzatmaya çalıştığı, uygulamadan kaçmak için bahaneler ürettiği bir yargılama sonrasında, Kavala'nın ağır bir hak ihlaline uğradığına ve siyasi gerekçelerle cezalandırıldığına hükmetti. Türkiye'nin gereğini yerine getirmediği hüküm, diplomatik bir krize dönüştü.

AİHM'in verdiği karar ve Türkiye'nin gereğini yerine getirmeyip geciktirici yollara başvurması, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin de gündemine geldi. AB'nin, ABD'nin ve neredeyse tüm uluslararası platformların öncelikli sorgulama konuları arasına girdi. En üst düzey yetkililerin ağzından Kavala'nın serbest bırakılması talebi dile getirildi. Ancak Kavala hapse tutularak, sadece hukuk ve yasalar değil, uluslararası yükümlülükler de ihlal edilmeye devam edildi.

NİYET OKUMAYA NE HACET

Osman Kavala'yı yıllardır hukuksuz biçimde hapiste tutan ve "siyasi gerekçelerle" yapıldığı uluslararası yargı kararlarıyla tespit edilmiş süreç, tazelenen dava ile yeniden gündeme geliyor. Kavala hakkındaki bütün suçlamalarla "yeni" Gezi Davası birleştiriliyor. Sekiz yıl sonra yeniden açılan Gezi Davası, iktidarın cezalandırma ve intikam operasyonlarına konu olacak geniş kesimleri içeren torba bir yargılamaya dönüşüyor.

İleri sürdüğü iddialardan, var olma sebebini gösteren açık niyete kadar her tarafı siyasi iktidar tarafından şekillendirilmiş bu dava, başlangıcından itibaren hukuki bir konu olmanın çok ötesinde bir skandaldı. Defalarca beraat kararları verilmiş bir suçlamanın, neredeyse aynı saçma gerekçeler ve olmayan delillerle yeniden görülecek olması, açık ve ağır hak ihlalini sürdürme ısrarından başka bir anlam taşımıyor. Aksine kapsamı genişleterek hukuksuzluğun daha da yayılması, derinleştirilmesi isteniyor.

Defalarca beraat kararları verilmiş bir suçlamanın, neredeyse aynı saçma gerekçeler ve olmayan delillerle yeniden görülecek olması, açık ve ağır hak ihlalini sürdürme ısrarından başka bir anlam taşımıyor.

SON VERİN

Yukarıdaki kısa ve sınırlı özetin çarpıcı biçimde gösterdiği gibi bu vakanın her aşaması, haksızlıklar, tutarsızlıklar, mantıksızlıklar ve hukuksuzluklarla örülü. Merkezinde Osman Kavala'nın yer aldığı bu sistematik hukuksuzluk ısrarının meşru bir zemini olmadığı defalarca kanıtlandı. Gerek bu ülkenin gerekse uluslararası yargı süreçleri bunu açık hükümler halinde tekrarladı.

AİHM'in 12 Mayıs 2020 itibariyle kesinleşmiş kararıyla, hak ihlali kesin hüküm haline dönüştü. Mevcut yasalar ve usul kurallarına aykırı olarak, talimatlı mahkemelerde bile meşrulaştırılmayan bu haksızlığı ve onun dayanağı yapılan davayı tekrar etmek, sadece iktidarın ve yargının değil, topluca ülkenin utancına dönüşmüş durumda.

Bu davanın, AB'den sağlanan fonlarla yazılan İnsan Hakları Eylem Planı'nın açıklandığı ve uygulanacağı iddia edildiği günlere rastlamış olması da özel bir ironi içeriyor. Gerçeklere, vicdanlara ve hukuka karşı inatla sürdürülen, şimdiden Türkiye'nin adalet siciline silinemeyecek bir leke olarak geçmiş olan bu zorlamadan acilen vazgeçilmesi gerekiyor.

Osman Kavala, derhal serbest bırakılmalı, başlangıç noktasından itibaren hukuksuz olan bu soruşturmaların hepsi, bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmalıdır. Başta Osman Kavala ve yakınlarına çektirdiğiniz eziyete ve bütün ülkeye taşıttığınız utanca hemen son verin.